

Предшколска установа

"Весело детињство"

РАШКА

РАЗВОЈНИ ПЛАН

Рашка, 2022.године

СТРУКТУРА РАЗВОЈНОГ ПЛАНА

Уводне напомене

1. Портрет установе

- 1.1. Лична карта установе
- 1.2. Кратак историјат установе

2. Развојно планирање установе (законске основе)

3. Просторни услови рада

- 3.1. Специфичности наше установе
- 3.2. Снаге на нивоу установе
- 3.3. Пројекти и акције у нашој установи

4. Могућности за јачање снага

- 4.1. Слабости на нивоу установе

5. Могућности за превазилажење слабости

- 5.1. Спољашњи ресурси
- 5.2. Унутрашњи ресурси наше установе

6. Мисија наше установе

7. Визија наше установе

8. Област промене

9. Акциони план

САДРЖАЈ

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ	4
1. ПОРТРЕТ УСТАНОВЕ	4
1.1.Лична карта Установе	4
1.2.Кратак историјат Установе	6
2. РАЗВОЈНО ПЛАНИРАЊЕ УСТАНОВЕ (законске основе)	7
3. ПРОСТОРНИ УСЛОВИ РАДА	9
3.1. Специфичности наше Установе	12
3.2. Снаге и слабости на нивоу Установе	14
3.3. Извештаји самовредновања кључних области	17
3.4. Пројекти и акције у нашој Установи	21
4. МОГУЋНОСТИ ЈАЧАЊЕ СНАГА	28
4.1. Слабости на нивоу Установе	29
5. МОГУЋНОСТИ ЗА ПРЕВАЗИЛАЖЕЊЕ СЛАБОСТИ	29
5.1. Спољашњи ресурси	29
5.2. Унутрашњи ресурси наше установе	30
6. МИСИЈА НАШЕ УСТАНОВЕ	31
7. ВИЗИЈА НАШЕ УСТАНОВЕ	32
8. ОБЛАСТ ПРОМЕНЕ И ПРАЋЕЊЕ	32
9. АКЦИОНИ ПЛАН	34

1. УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Развојни план рада је општи програм целокупне активности установе у наредном петогодишњем периоду од септембра 2022.године до августа 2027.године.

Њиме се обезбеђује развијање реалног програма васпитно – образовног рада свих учесника.

Развојни план рада утврђује време, место, начин и носиоце остваривања програма.

Заједно са посебним прилозима, Развојни план рада даје целовиту слику рада установе.

Предшколска установа „Весело детињство“ Рашка остварује циљеве и задатке предшколског васпитања и образовања, као делатност од посебног друштвеног значаја, и као таква самостално израђује свој Развојни план рада.

Основу за дефинисање програмских циљева, задатака и садржаја рада за 2022/2027.годину, представљају научна достигнућа у области предшколског васпитања и образовања, политика развоја ове значајне делатности, економска развијеност и потребе наше локалне самоуправе, односно реалне потребе родитеља, грађана Рашке, уз уважавање добробити детета и примене нових Основа програма „Године узлета“.

Тим за развој предшколског програма:

1. Виолета Кнежевић, директор – педагошки саветник
2. Милена Белић, педагог
3. Јасна Петровић, дефектолог
4. Ивана Делетић, стручни сарадник за физичко васпитање
5. Биљана Глишовић, васпитач – самостелни педагошки саветник
6. Марина Роглић, васпитач – педагошки саветник
7. Славица Јовановић, главни васпитач
8. Аница Савић, васпитач
9. Андријана Ђурић, васпитач
10. Биљана Павловић, васпитач

1. Портрет установе

1.1. Лична карта установе

Општина Рашка је једна од општина у Републици Србији. Налази се у југозападном делу Србије, у Рашком округу. Општина захвата средишни део Ибарске долине, западне делове Копаоника и источне падине Голије. Град Рашка је смештен у долини где се Трнавска река улива у Рашку, а у наставку се река Рашка улива у реку Ибар.

Предшколска установа „Весело детињство“ са седиштем у Рашки почела је са радом 1977. године, од када се мрежа установе шири.

Сагледавајући потребе породица и деце у нашој средини организованим предшколским васпитањем и образовањем, Предшколска установа "Весело детињство", у сарадњи са

оснивачем Скупштином општине Рашка, сачинила је мрежу предшколских установа и објеката, на основу чега се планира обим обухвата деце за сваку радну годину.

Данас је Рашка, са својим окружењем, општина чији се развој темељи на привреди, а чије су водеће гране индустрија, рударство, туризам и пољопривреда. С обзиром на брдско-планински карактер подручја ослонац пољопривредне производње је сточарство и воћарство.

Град пружа могућности да се из године у годину све више развија, што се одражава на његов изглед и садржаје које нуди својим житељима. На ушћу реке Рашке у реку Ибар, налазе се прелепи објекти дечијег вртића са пространим двориштем. У непосредној близини је основна и две средње школе, чиме је и просторно подстакнута професионална сарадња васпитача и учитеља, а деца олакшан прелазак из вртића у школу. У оквиру Туристичко спортске организације активно делују спортски клубови који окупљају децу и омладину, постоје терени и сале за различите спортове, спортска хала која нуди различите спортско-рекреативне садржаје где се могу пратити спортски, културно-уметнички и музички догађаји у оквиру музичке школе и културно-уметничких друштава. Велики број зелених површина у граду, уређена дечија и спортска игралишта и шеталишта, велики градски базен, фудбалско и кошаркашко игралиште позивају на различите активности. Градски парк у центру града окружен је старим зградама раскошне и за овај крај препознатљиве архитектуре и представља омиљено место за шетњу и дружење, нарочито младих и родитеља са малом децом. У средишту се налази градска црква посвећена Светом Архангелу Гаврилу грађена од 1871. до 1874. године.

Недалеко од главног трга, у Ибарској улици се налази један од најстаријих објеката у граду - кућа Курсулића, грађена између 1878. и 1895. године у стилу средњоевропске грађанске архитектуре, по чијем узору су почетком 20. века изграђене готово све куће у граду. Кућа је проглашена спомеником културе и у њој је седиште Центра за културу „Градац”. У приземљу се налази галерија где се излажу дела са међународне ликовне колоније Академија „Јелена Анжујска” која се крајем јула одржава у порти манастира Градац, као и дела многих других уметника. На спрату здања је градска библиотека, а у поткровљу од 2015. године је и спомен соба посвећена данима када је 1915. године Рашка била ратна престоница Краљевине Србије. У спомен соби куће Курсулића, изложено је и фототипско издање Мирослављевог јеванђеља.

Камени мост на реци Ибар чија је градња трајала од 1893. до 1895. године, представља још једно аутентично обележје града. Изграђен је на месту где се некада налазила скела. Током окупаторског напада 1915. године, дигнут је у ваздух један део каменог моста, према левој обали реке. Мост је обновљен и доведен у првобитно стање 1925. године.

Као централни део старе средњовековне српске државе Рашке, општина Рашка поседује бројне споменике српске средњовековне културе и писмености, међу којима су најпознатији манастири Градац, Стара и Нова Павлица, Кончул као и многе цркве изграђене у периоду од 12. до 14. века.

Рашка има богату традицију културног и духовног стваралаштва и велики број признатих културних стваралаца у различитим областима духовности који су дали допринос и осигурали вечно трајање. Једна од најпознатијих културних манифестација Центра за културу

„Градац“ су „Рашке духовне свечаности“ у оквиру којих се организују и садржаји за децу у којима наша установа традиционално учествује. Све ово чини Рашку живописним и погодним местом за живот.

Оно што битно одређује рашчанску општину и гради њен јединствени лик је чињеница да на њеној територији живи већином српско становништво као и велики број различитих националности. Богатство језика, културе, традиције и обичаја, које се брижљиво негује и чува, уграђено је у лични идентитет сваког од нас, а узајамни односи засновани су на прихватању, уважавању и толеранцији.

Све наведено чини контекст у којем одрастају мали Рашчани. Везе са окружењем најпре се остварују у оквирима које одређује породица, да би се, поласком детета у вртић, оно укључило у процесе којима се те везе проширују, продубљују и даље обогаћују. Ми у Предшколској установи „Весело детињство“, се трудимо да све расположиве ресурсе у окружењу (природне, културно-историјске, образовне, рекреативне...) у највећој могућој мери користимо, како бисмо код деце изградили осећање да припадају свом окружењу и да оно припада њима.

1.2.Кратак историјат установе

Предшколска установа “Весело детињство” у Рашки основана је 1977. године на иницијативу Заједнице за дечју заштиту. То је први објекат ове врсте у нашој општини, тј. први облик предшколске делатности код нас. Основна делатност Установе је васпитање, образовање, нега и исхрана, превентивно - здравствена и социјална заштита деце узраста до 6,5 година.

Под именом “Весело детињство” почело се са радом у објекту површине 876 м², у 6 соба за дневни боравак деце, салом за физичко васпитање, кухињом и свим потребним просторијама за несметан рад. У почетку је било 60 деце и 15 запослених.

Пошто се оправданост постојања ове делатности убрзо показала, почела је изградња још једног објекта у Баљевцу који је почео са радом 1982. године површине 811 м². Истовремено се јавља потреба за проширењем постојећег објекта у Рашки који је почео са радом 1985.године и то на површини 1170 м². И даље се ширимо тако да је у Рашки са радом почео 2013.године нови објекат површине 657,80 м².

Развојем туристичког центра Копаоник намеће се потреба за предшколским образовањем и васпитањем, па ПУ “Весело детињство” формира две васпитне групе на Копаонику смештене у просторијама „МК Mountain Resort“ и у наредном периоду радиће се на обезбеђивању сопственог простора.

Мрежа Установе се и даље ширила на околна школска места, где је за то било услова, а данас су Припремним предшколским програмом обухваћена сва деца у години пред полазак у школу. Сада се у Установи налази 731 деце разврстаних у 36 васпитних група. За њихов безбедан боравак, све је ту: васпитачи на пријему, васпитачи који са њима обављају васпитно образовни рад, стручни сарадник, особље из кухиње, спремачи, мајстори, домари, портири.

Сви су ту да учине боравак деце лепшим, бољим, пријатнијим, да децу дочекају чисте и светле собе, чисте и лепе играчке, свежа и лепо припремљена храна.

За свој рад ПУ је добитник многих признања. Највећа међу њима су: Републичка награда деце заштите Републике Србије 1982.г, Похвалница Скупштине општине Рашка 1979.г, Посебно признање 1986.г, Новембарска награда општине Рашка 2002. и 2007. године, Високо признање "Пертини“, Захвалница Удружења васпитача, затим захвалнице од многих институција и организација. Такође, деца наше установе учествују на многим ликовним конкурсима и добитници су награда и признања.

2.Развојно планирање установе (законске основе)

Полазне законске основе за израду Развојног плана рада су:

- Закон о основама система образовања и васпитања ("Службени гласник РС", бр. 88 од 29. септембра 2017, 27 од 6. априла 2018 - др. закони, 10 од 15. фебруара 2019, 6 од 24. јануара 2020, 129 од 28. децембра 2021.),
- Закон о предшколском образовању и васпитању ("Службени гласник РС", бр. 18 од 26. марта 2010, 101 од 10. новембра 2017, 113 од 17. децембра 2017 - др. закон, 10 од 15. фебруара 2019, 129 од 28. децембра 2021.),
- Правилник о Основама програма предшколског васпитања и образовања Концепција Основа програма – Године узлета ("Сл. гласник РС-Просветни гласник"бр.16 /18.),
- Правилник о ближим условима за остваривање различитих облика и програма васпитно-образовног рада и услуга које остварује предшколска установа (Сл. гласник Р Србије, бр. 80/2021);
- Правилник о врсти, називу, садржају и изгледу образаца евиденција и јавних исправа и начину њиховог вођења, попуњавања и издавања у предшколској установи (Сл. гласник Р Србије, бр. 63 од 4.09.2019.);
- Правилник о ближим условима за утврђивање приоритета за упис деце у предшколску установу („Службени гласник РС” , број 72/09),
- Правилник о критеријумима за утврђивање мањег односно већег броја деце од броја који се уписује у васпитну групу(„Службени гласник РС,, , број 18/10),
- Правилник о врстама, начину остваривања и финансирања посебних, специјализованих програма и других облика рада и услуга које остварује предшколска установа („Сл. гласник РС “бр26/2013),
- Правилник о стандардима компетенција за професију васпитача и његовог професионалног развоја(„Службени гласник РС- Просветни гласник“,бр.16/18)од 17.09.2018.,
- Правилник о стандардима квалитета рада установе („Службени гласник РС- Просветни гласник“,бр.14/18),
- Правилник о вредновању квалитета рада установе („Службени гласник РС, бр.10/19)од 15.02.2019.године,примењује се почев од школске 2019/2020.године,
- Правилник о критеријумима и стандардима пружања додатне подршке у образовању деце, ученика и одраслих са сметњама у развоју и инвалидитетом у васпитној групи,

- односно другој школи и породици („Службени гласник РС, бр.70/18) од 21.09.2018., а ступио на снагу 29.09.2018.),
- Правилник о модел установи („Службени гласник РС, бр.10/19), ступио на снагу 23.02.2019. године, а примењује се почев од школске 2019/2020.године,
 - Правилник о ближим условима за оснивање, почетак рада и обављања делатности предшколске установе („Службени гласник РС - Просветни гласник бр.1/19), који се примењује се од 19.02.2019.године,
 - Правилник о Протоколу поступања у одговору на насиље, злостављање и занемаривање ("Службени гласник РС", бр. 46 од 26. јуна 2019, 104 од 31. Јула 2020.),
 - Правилник о сталном стручном усавршавању и напредовању у звања наставника, васпитача и стручних сарадника („Службени гласник РС“, број 109 од 19.новембар 2021),
 - Правилник о ближим упутствима за утврђивање права на индивидуални образовни план, његову примену и вредновање („Службени гласник РС“, број 74 од 5. октобра 2018.),
 - Правилник о дозволи за рад наставника, васпитача, и стручних сарадника („Службени гласник РС“, број 22 од 8.марта 2005, 51 од 12.маја 2008, 88 од 23. октобра 2015, 105 од 18. децембра 2015, 48 од 25. маја 2016, 9 од 21. јануара 2022.
 - Правилник о дозволи за рад наставника, васпитача, и стручних сарадника („Службени гласник РС“, број 22 од 8.марта 2005, 51 од 12.маја 2008, 88 од 23. октобра 2015, 105 од 18. децембра 2015, 48 од 25. маја 2016, 9 од 21. јануара 2022.
 - Правилник о стандардима квалитета рада установе („Службени гласник РС“ – „Просветни гласник“, бр. 14/2018 од 02.08.2018. године
 - Правилник о ближим условима и начину остваривања исхране деце у предшколској установи "Службени гласник РС", број 39 од 25. маја 2018.
 - Закон о заштити података о личности („Службени гласник РС“, бр.87/18) од 21.11.2018., у примени од 22.08.2019.,
 - Правилник о начину обављања организованог превоза деце („Службени гласник РС, бр.52/19) од 22.07.2019., („Службени гласник РС, бр.61/19) од 29.08.2019.,
 - Правилник о превентивним мерама за безбедан и здрав рад за спречавање појаве и ширења епидемије заразне болести (Сл. Гласник РС, бр.94/2020),
 - Стандарди квалитета рада предшколских установа,
 - Статут предшколске установе "Весело детињство" Рашка,
 - Годишњи План предшколске установе "Весело детињство" Рашка,
 - Предшколски програм предшколске установе "Весело детињство" Рашка,
 - Каталог уџбеника за предшколску установу одобрених и користиће се од школске 2019/2020 (Просветни гласник бр. 5/2019. од 27.05.2019.године),
 - Закон о уџбеницима(Сл. гласник РС бр.27/2018.),
 - Акциони план за унапређивање вредноване кључне области у предходној радној години,
 - Акциони план за заштиту деце од насиња, злостављања и занемаривања,
 - Конкретност програмирања-Основна тежња је да програми буду конкретни, да дају одговор на питање - шта, када, ко, где, а по могућности и како остварује поједине

задатке. Предвиђено је када ће који задатак бити реализован и одређени су извршиоци задатака,

- Анализа остварених резултата рада у предходној години,
- Закључак стручних органа установе(посебно потенцирају рад на јачању васпитне и културне функције установе кроз све облике обавезних, додатних и специјализованих активности,
- Сагледавања потреба и интереса деце, родитеља и локалне заједнице,
- Обезбеђивање стручно-педагошког усавршавања васпитача у складу са Законом и потребама нових програма,
- Усклађивање са потребама друштвене средине и реализовање што већег броја активности у сарадњи са друштвеном средином.

При развијању реалног програм, остваривања различитих облика и програма васпитно – образовног рада и услуга које остварује предшколска Установа користиће се документ Основа програма предшколског васпитања и образовања „Године узлета“, који ће бити полазна основа за рад са децом предшколског узраста, Програм превентивне здравствене заштите и исхране деце. Поред ових докуманата, користићемо и остала званична акта и програме од званичних стручних органа и органа власти.

Превасходни задатак биће имплементација Основа програма предшколског васпитања и образовања „Године узлета“ његова примена, евалуација и рефлексивна. Сви програмски садржаји биће усклађени са потребама и интересовањима деце узраста од 1 - 6,5 година, а у партнерском односу са породицом.

Планирани су стални облици рада и то: целодневни боравак (деце узраста од 1-5,5 година), целодневни предшколски у години пред полазак у школу (узраст деце од 5,5 – 6,5 година) полудневни боравак у години пред полазак у школу – четворочасовни и поподневна смена.

Реализација развијања реалног програма васпитно-образовног рада са децом, нега и превентивна здравствена заштита, социјални рад и исхрана деце, оствариће се уз поштовање званичних аката, са стручним кадровима, у сарадњи са оснивачем, ресорним министарствима, стручним институцијама, локалном заједницом и родитељима деце.

Реализацијом редовних и приоритетних задатака, остварили бисмо основне функције предшколског васпитања, образовања и припреме за полазак у школу, допунили породично васпитање и унапредили педагошко-психолошку културу родитеља, допринели стабилности породице и дали допринос у подизању и очувању дечијег здравља и др.

План је сачињен на основу свих поменутих чињеница, на основу сагледаних резултата у реализацији програмских задатака у претходним годинама, објективних могућности за њихову реализацију, сагледаних пропуста, недостатака и успеха, као и са становишта унапређења васпитно-образовног процеса. Установа је извршила неопходне припреме за имплементацију нових Основа програма.

Као такав, овај План рада подложен је променама, а све за добробит корисника наших услуга.

3.Просторни услови рада

Предшколска установа „Весело детињство“ своју делатност остварује у наменски грађеним објектима у Рашки, Баљевцу, Јошаничкој Бањи, Биљановцу и Копаонику. (табела бр.1)

Услови у овим објектима су у складу са потребама деце и програмом предвиђеним за рад са децом предшколског узраста. Одржавањем објеката у току радне године стварају се услови за оптималан рад. Други прилагођени простори су просторије основних школа. (табела бр 2.)

Предшколска установа „Весело детињство“ је опремљена средствима потребним за рад и боравак деце у њој, како у целодневном тако и за рад у полудневном боравку и рад у поподневним сатима. Тежимо да опрему равномерно распоређујемо, да се иста стално допуњује и обнавља.

Објекти су у погледу хигијене чисти и даље ће се вршити одржавање свих објеката и њихових дворишта и све неопходне и потребне опреме. Објекти у сеоским насељима, где су смештене полудневне и четвочасовне групе делимично су опремљене неопходном опремом и средствима за рад. Током године детаљно ће се сагледавати ситуација и у складу са финансијским могућностима вршити одређене допуне. Надамо се да ће се у току године наћи могућности да се стање опремљености објеката побољша и омогуће сви услови за нормалан рад. У свакој радној години трудићемо се да побољшамо услове рада и на терену. Деци која путују до најближе школе или установе, где је организован Припремни предшколски програм, биће организован превоз, а новчана средства за превоз обезбеђује општина, чијој служби достављамо списак путника.

У свим објектима вршиће се текуће одржавање објеката, спољашњег простора, опреме и средстава за реализацију основне делатности. Посебним плановима и програмима за опремање, вршиће се одржавање и унапређивање услова рада, поштујући и имајући у виду финансијске могућности за сваку радну годину

Преглед простора за рад са децом у наменски грађеним објектима

Р. бр.	Назив објекта	Број	Капацитет бр. група	Број деце	Пов. објекта	Пов. двориш.
1.	Рашка	1	7	206	876	1.194
2.	Рашка-Анекс	1	12	281	1.170	-----
3.	Рашка-Нови	1	5	140	674,8	
4.	Рашка-доградња	1	2	58		
5.	Баљевац	1	5	112	811	1.725
6.	Јошаничка Бања	1	3	29	68	1.321
7.	Копаоник	1	2	19	184,25	/

8.	Биљановац	1	1	6	58,1	/
	СВЕГА	7	37	851	3.842,15	4.240

Табела бр. 1

Преглед других прилагођених простора за рад са децом у основним школама.

Р. бр.	Назив објекта	Број	број група	број деце	површина простора	површ. дворишта
1.	Милатковиће	1	2	14		
2.	Брвеник	1	1	5		
	<i>СВЕГА</i>	2	3	19		

Табела бр. 2

У кухињи у Рашки, Баљевцу и Јошаничкој Бањи врши се термичка обрада намирница и припрема готових јела, односно obroка за целодневни боравак и то: доручак, ручак и ужина. Безбедност хране је у складу са „ХАССАП“ – ом.

На Копаонику се користи храна из кухиње хотела МК MOUNTAIN RESORT DOO Копаоник.

Р. бр.	Назив објекта	Број	Површина	Капац. доручак	Капац. ручка	Капац. ужина
1.	Рашка	1	50,46	600	600	600
2.	Рашка-анекс	1	9,22	-----	-----	
3.	Рашка	1		-----	-----	
4.	Баљевац	1	52,65	130	130	130
5.	Јошаничка Бања	1	25	60	60	60

3.1. Специфичности наше установе

У установи се организује целодневни, полудневни-четворочасовни програм и повремени облици рада, као и поподневна смена у Рашки.

У целодневном боравку радно време је прилагођено потребама родитеља и то од 5³⁰ до 16³⁰ часова. У другој смени радно време је од 11⁰⁰ до 20⁰⁰ часова. Све васпитно-образовне групе полудневног боравка раде по четири сата дневно, а радно време у Рашки је од 15⁰⁰-19⁰⁰ часова, Милатковићи од 8⁰⁰-12⁰⁰, Брвеник од 8⁰⁰-12⁰⁰, Баљевац од 8⁰⁰-14⁰⁰, Биљановац од 8⁰⁰-12⁰⁰, Јошаничка Бања од 8⁰⁰-12⁰⁰, играоница у Биљановцу од 8⁰⁰-14⁰⁰ часова.

Одступање од наведеног радног времена је условљено начином и организацијом рада у школама где су лоциране групе и дешаваће се након договора са родитељима. Васпитно образовне групе четворочасовног програма свој рад прилагодиће раду школа. Деца која ће похађати Предшколски програм годину дана пред полазак у школу из удаљенијих села путоваће о трошку општине до најближег места где је Програм организован, а све поштујући нормативе које је за минимум броја деце прописало Министарство просвете, науке и технолошког развоја РС.

Насеља у нашој општини веома су разуђена и удаљена једна од других; план груписања деце је следећи: деца из Трнаве, Казновића, Руднице, Новог Села биће смештена у Рашки. У Милатковићу и Брвенику је организован Предшколски програм годину дана пред полазак у школу. Васпитачи ће путовати од места боравка до места где је организован Предшколски програм.

У току летњег распуста све васпитно-образовне групе четворочасовног програма престају са радом. Ове групе не раде ни у току зимског распуста. Целодневни боравак ради током године и не престаје са радом за време распуста, с тим што у летњем периоду долази до другачије организације рада због коришћења одмора радника, родитеља и деце.

У нашој Установи се интензивно радило на припремама за увођења нове концепције програма „Године узлета“, а у наредном периоду интензивно ћемо радити на њеној имплементацији. Приоритетни задаци у претходном периоду обухватали су обезбеђивање предуслова за квалитетну примену нових Основа програма предшколског васпитања и образовања и мобилисање постојећих капацитета за усклађивање са реалном праксом.

Стручно усавршавање у Установи - наша Установа годинама уназад посвећује пуну пажњу квалитетној реализацији стручног усавршавања. У Установи се на нивоу тимова васпитача и координацијом стручних сарадника развијала се пракса са посебним фокусом на заједничко разумевање савремене концепције. Идентификовањем реалних потреба наше праксе, увођењем новог документа којим се дефинише концепција васпитања и образовања предшколске деце, осмишљавао се врло садржајан план стручног усавршавања и својеврсна динамика рада која га прати. Полазишта за израду програма чинили су: искуства стечена након имплементације нових Основа програма у васпитној пракси, Правилник о сталном стручном усавршавању и стицању звања наставника, васпитача и стручних сарадника, испитивање професионалних потреба васпитног кадра у односу на дефинисане компетенције за васпитаче, Извештај о раду Установе и извештаји о стручном усавршавању за текућу радну годину.

Програм стручног усавршавања усмерен је на подршку у разумевању и примени нове концепције, дефинисање смерница за развијање реалног програма у вртићу.

Оно што је посебан квалитет у раду наше Установе свакако је *стручан васпитни кадар*, који се стално усавршава у циљу промене нових сазнања о предшколском детету у свакодневnoj пракси. Као посебност која карактерише функционисање васпитног кадра у овом тренутку је отвореност и спремност да преиспитују своје компетенције, стручна знања, умења и вредности, постојање мотивације у имплементирању новог документа и критичког сагледавања васпитне праксе.

Професију васпитача поред захтева које намеће друштво, прате сталне промене и нови изазови почев од начина реализације васпитно-образовних активности до усвајања значајних програмских докумената какве су нпр. Нове Основе програма које пред васпитаче постављају нове захтеве и које је неопходно реализовати у пракси. Премда је стручно усавршавање обавезно, оно никако не треба бити сведено на форму или на број бодова које се стичу усавршавањем, већ напротив разлози за његову реализацију морају бити дубљи, смисленији и да проистичу из жеље васпитача за сопственим развојем и напредовањем.

Да би се обезбедио континуитет професионалном развоју свих учесника и да би уследиле промене усклађене са новом концепцијом потребно је заједништво на препознавању, подржавању, оснаживању и стварању промена како бисмо у будућем периоду деловали у трајном стању учења и спремности да мењамо сопствену праксу.

У оквиру реализације програма посебна пажња ће се поклањати:

- Раду са децом која имају потребу за додатном подршком у васпитно-образовном процесу, унапређивању процеса праћења и посматрања дечијег напредовања;

- Оснаживању васпитача за рад са децом којима је потребна додатна образовна подршка као и са децом из осетљивих друштвених група кроз развијање флексибилног става према културним разликама и предлагање поступака који доприносе њиховом развоју;

- Програму увођења приправника у посао кроз практичну примену знања стечену базичним образовањем и оспособљавањем за самостални рад;

Обзиром да постојећи капацитети предшколске установе нису довољни да изађу у сусрет потребама деце и родитеља, што представљало отежавајућу околност у раду, сачињене су листе чекања и у сарадњи са Фондацијом Новак Ђоковић реновиран и је прилагођен простор у Милатковићу при Основној школи за потребе деце предшколског узраста.

Простори у вртићу нису једино место за игру и учење деце, већ се користе и сви расположиви ресурси у локалној заједници. Најзначајнија културна обележја у непосредном окружењу наше Установе су Храм Светог Архангела Гаврила, библиотека која се налази у најстаријој кући - објекату у граду - кућа Курсулића, грађена између 1878. и 1895. године у стилу средњоевропске грађанске архитектуре, по чијем узору су почетком 20. века изграђене готово све куће у граду. Кућа је проглашена спомеником културе и у њој је седиште Центра за културу „Градац”. У приземљу се налази галерија где се излажу дела са међународне ликовне колоније Академија „Јелена Анжујска” која се крајем јула одржава у порти манастира Градац, као и дела многих других уметника. На спрату здања је градска библиотека, а у поткровљу од 2015. године је и спомен соба посвећена данима када је 1915. године Рашка била ратна престоница Краљевине Србије. У спомен соби куће Курсулића, изложено је и фототипско издање Мирослављевог јеванђеља. Две основне школе, градски базен, спортски терени за кошарку, фудбалски стадион „Бане“, ушће две реке Ибра и Рашке и реке Рашке и Трнавске реке, градски парк, пошта, Ватрогасна станица, Полицијска станица, Дом здравља, у ближој околини најпознатији манастири Градац, Стара и Нова Павлица, Кончул као и многе цркве изграђене у периоду од 12. до 14. века. Сви ови ресурси представљају погодну базу за реализацију васпитно-образовног рада.

Полазиште за израду Развојног плана био је Извештај о самовредновању претходном трогодишњем периоду али и реално стање делатности Установе на путу увођења нових Основа програма „Године узлета“. Анализом стандарда квалитета из три области (Васпитно-образовни рад, Професионална заједница учења, Подршка деци и породици, Управљање и организација) и на основу договора и процене на нивоу Тима за развојно планирање, Тима за самовредновање, Тима за предшколски програм, Тима за годишњи план, Тима за квалитет установе, конципирана је финална верзија Развојног плана за период 2022 – 2027.године. Кључна улога Тима за развојно планирање у претходном периоду била је да сарађује са горе поменути тимовима у свом раду и заједно са њима обави добру процену реализованих активности у односу на постављене критеријуме успеха у Развојном плану. Тим за развојно планирање у оквиру својих активности треба да донесе предлоге промене Развојног плана. То ће бити један од показатеља на чему треба даље радити и подизати квалитет.

Овај тим се састајао више пута у циљу сумирања и прикупљања материјала који се односе на оствареност циљева у протекле четри године. Јасно је да су потребе објеката различите и везане за одређене области промена те је у изради новог развојног плана и то било укључено. Било је потребно водити рачуна да објекти немају исти циљ, исту опремљеност материјално-техничким средствима, тако што ће кроз развојни план изражавати специфичност сваког објекта.

Целовитим сагледавањем квалитета рада Установе у претходном четворогодишњем периоду и анализирајући реализацију планираних развојних циљева у односу на постављене критеријуме успеха дошли смо до одређених показатеља, који ће опредељивати постављење развојних циљева за наредни петогодишњи период.

Заједнички кораци за конкретне активности биле су:

1. Евалуација реализованих развојних циљева у односу на дефинисане критеријуме успеха у развојном плану (видети табеле из претходног документа). Обзиром да је била припрема за имплементацију нових Основа један од приоритетних циљева у протекле две године (од 2019.год) важно је имати у виду да су све активности усмерене у том правцу и да нам је то било кључно полазиште у постављању будућих циљева.

2. Процена у односу на индикаторе тј. стандарде (видети *Правилник о стандардима квалитета рада установе*) - сагледавање васпитне праксе у односу на Стандарде квалитета рада Установе.

3. Закључци самовредновања у следећим кључним областима: Васпитно-образовни рад, Професионална заједница учења, Подршка деци и породици, Управљање и организација.

4. Анализа –сагледавање слабости, јаких страна (снага), потешкоћа и опасности васпитне праксе.

5. Остала запажања

3.2.Снаге и слабости на нивоу Установе

Сагледавање наших унутрашњих снага и могућности, насупрот слабостима и тешкоћама, урађено је уз SWAT анализу.

Актуелну ситуацију по питању снага и могућности, као и слабости и претње сагледали смо помоћу SWAT технике. Циљ анализе био је да нам помогне да развијемо стратегију тако што ћемо се уверити да смо узели у обзир све снаге и могућности као и слабости и претње са којима се суочавамо у раду.

Снаге су се односиле на позитивне унутрашње чиниоце који доприносе раду. Односиле су се на ствари које перципирамо да су под нашом контролом, на нешто што нашу Установу издваја од осталих и нешто због чега је посебно успешна. Слабости су се односиле на негативне факторе такође, унутрашње, који умањују наше снаге. Могућности на спољне

позитивне факторе који могу довести до унапређења рада, функционисања установе, достизања развојних циљева. Претње су се односиле на спољне негативне факторе или ризике за које се може рећи да су ван наше контроле и да могу допринети недостизању циљева.

Анализа је реализована кроз састанке Тимова претходно поменутих (затим су се окупили представници Тима за развојно планирање и анализирали појединачне одговоре и сумирали их.

СНАГЕ

- Искуство
- Тимски рад
- Отвореност, сарадња, добра комуникација међу члановима колектива - добри међуљудски односи.
- Добра комуникација са родитељима
- Организација
- Мотивисаност кадра
- Висок степен обучености (адекватни семинари за примену нових Основа „Године узлета“)
- Подршка професионалном развоју запослених од стране директора
- Хоризонтална размена
- Презентовање васпитно-образовне праксе на републичким и међународним конференцијама и скуповима
- Креативност
- Стручно оспособљен кадар;
- Добробит деце.
- Отвореност, спремност за сарадњу са локалном заједницом и родитељима.
- Заинтересованост, спремност васпитача, медицинских сестара и стручних сарадника за континуираним стручним усавршавањем.
- Квалитетан васпитно-образовни рад, нега деце.

СЛАБОСТИ

- Критичко-рефлексивни приступ васпитно-образовној пракси
- Преиспитивање стручних знања, умења и вредности (дигиталне компетенције, инклузивни приступ, холистичка природа дечјег развоја)
- Праћење савремене литературе
- Недостатак опремљености одговарајућим намештајем, средставима, материјалима за примену нових Основа „Године узлета“
- Недостатак дигиталне опреме
- Недостатак простора.
- Превелики број деце у групи.
- Разуђеност Општине самим тим и припремних група на терену.
- Недостатак физкултурне сале.
- Недовољно лаптова и штампача.
- Недостатак простора и намештаја за пресвлачење васпитног особља.
- Недостатак новије стручне литературе.
- Обнављање и набавка савремених дидактичко-методичких средстава.

МОГУЋНОСТИ

- Повезивање са локалном заједницом
- Могућност још већег унапређења васпитно образовне праксе путем различитих стручних усавшавања
- Могућност проширења капацитета (при основним школама)
- Појачати могућности хоризонталног учење и размене у оквиру објеката и различитих објеката
- Могућност коришћења дигиталних платформи у раду
- Могућност мотивисања родитеља
- Могућност преправке појединих делова намештаја
- Могућност још бољег уређења простора унутар објеката – холови у функцији истраживања и сазнања деце и ван објекта (двориште вртића)

ПРЕТЊЕ

- Изостанак двосмерне сарадње са локалном заједницом и породицом
- Недостатак средстава и материјала за рад
- Актуелна епидемиолошка ситуација
- Ненаменски објекти
- Број деце у појединим групама
- Неусаглашена очекивања различитих учесника васпитно-образовног процеса
- Протоколи санитарне инспекције
- Недостатак материјалних средстава
- Актуелна глобална ситуација

Горе наведена анализа представља један добар избор потенцијалних акција које је потребно предузети у наредном периоду. Желимо да градимо своје снаге, јачамо слабија подручја, отклањамо претње које нас окружују и користимо могућности које нам се пружају. Пре него што почнемо, потребно је да пронађемо потенцијалне везе између „квадрата“ наше матрице.

На пример, да ли бисмо могли да користимо неке своје снаге да бисмо отворили неке наше могућности? Да ли отварањем неких могућности можемо да превазиђемо неке слабости или претње?

Када су у питању претње: без обзира на конкретне претње које смо идентификовали у нашој анализи, одговор и праћење тих претњи требало би да буду међу нашим главним приоритетима, без обзира на степен контроле који имамо над њима. Нпр. над епидемиолошком ситуацијом апсолутно немамо контролу али би зато могли предузети нешто по питању других ставки.

Када анализирамо табелу потребно је да водимо рачуна о подручјима укрштања; уколико се епидемиолошка ситуација погорша имамо могућност коришћења дигиталних платформи у раду; велики број деце можемо превазићи проширењима капацитета који нас очекују у наредним годинама. Недостатак материјала можемо превазићи унапређивањем комуникације са локалном заједницом. Неке од наведених слабости, као што су нпр. преиспитивање стручних знања, вредности и умења можемо превазићи повезивањем са образовним, научно истраживачким установама кроз обуке, стручна усавшавања, примере добре праксе. Критичко рефлексивни приступ пракси као слабост се може укрстити са подршком професионалном развоју запослених, отвореношћу заједнице која учи и потенцијалима појединаца. Могућност преправке намештаја искористити постојећи намештај уз идеје и креативност деце и васпитача, а уз помоћ мајстора из установе и родитеља мајстора из васпитних група.

Сви закључци анализе представљају само почетак одређивања могућих

стратегија у оквиру акционих планова подраних SWAT анализом.

3.3. Извештаји самовредновања кључних области

Област: Васпитно-образовни рад

Развојни циљ - Унапређивање процеса планирања и реализације васпитно-образовног рада.

Оно што се процењује у оквиру ове кључне области је следеће:

- **Физичка средина подстиче учење и развој деце;**
- **Социјална средина подстиче учење и развој деце;**
- **Планирање и програмирање васпитно-образовног рада је у функцији дечјем учењу и развоју.**

На основу извршене анализе добијених резултата процена је вршена увидом у резултате спроведеног упитника запослених у установи у васпитно-образовном процесу, где Тим предлаже следеће мере за побољшање квалитета рада у установи :

- У сарадњи са породицом током целе године обезбеђивати материјале играчке и средства;

- У сарадњи са локалном заједницом током целе године обезбеђивати материјале играчке и средства;

- Обезбедити простор са довољно играчака, материјала и средстава за децу;

- Обезбедити простор где доминирају неструктурирани и полуструктурирани материјали;

- На разне начине укључити родитеље у осмишљавању и обогаћивању физичке средине;

- Радити на уређењу спољашњих простора вртића који одражавају заједничко учешће деце, васпитача и родитеља;

- Планирати ситуације где ће се простори локалне заједнице користити за учење кроз заједничке активности деце и одраслих ;

- Радити на простору у коме ће бити присутни продукти заједничког рада, заједнички допринос деце, васпитача, родитеља, вршњака, чланова локалне заједнице;

- Кроз разне активности укључити децу у осмишљавању и обогаћивању физичке средине;

- Омогућити персонализовану средину за учење;

- Организовати ситуације где ће се простори локалне заједнице користити за учење кроз заједничке активности деце и одраслих.

У наредном периоду циљ нам је да се све ово унапреди како би се постигли задовољавајући резултати и тиме унапредио васпитно-образовни рад, неговао партнерски однос, поверење и тимски рад. Треба радити на стварању повољне васпитно-образовне средине у којој ће деца стицати нова искуства и сазнања. Заједничким радом развијати способност ефикасног проналазак и коришћења извора знања, решавања проблема и развијање критичког и креативног мишљења. Све јаке стране треба унапредити и још више ојачати у циљу побољшања квалитета рада у установи.

Стандард: *Физичка средина подстиче учење и развој је делимично остварен.* У већини група који је тим за самовредновање обишао током првог корака самовредновања ове области акценат је на уређењу физичке средине у складу са захтевима нових Основа програма, уношењу неструктурираног и полуструктурираног материјала који ће бити видљиви и доступни деци. Међутим питањем физичке средине, тј физичког окружења потребно је интензивније се бавити у смислу да простори вртића одражавају заједничко учешће и учење деце, васпитача и родитеља као и коришћење целокупног простора вртића који подржава ситуационо учење и развијање различитих тема и пројеката. Потребна је већа видљивост процеса планирања у виду процесних панона и да се у собама одражава тема/пројекат која је актуелна што није било заступљено.

Уређење физичког окружења у сусрет новим Основама започето је али не на задовољавајући начин и свуда подједнако зато је потребно веће разумевање самог документа јер простор није нешто што је независно од програма већ на најдиректнији начин обликује и одражава концепцију програма.

Ово је стандард који ће морати да се унапређује у наредном периоду.

Праћењем стандарда - социјална средина подстиче учење и развој, уочено је да је однос деце и васпитача заснован на уважавању и поверењу, али да су ово питања која у континуитету треба унапређивати као и неговање односа поверења и сарадње међу одраслима.

Планирање и програмирање васпитно-образовног рада је у функцији подршке учењу и развоју је стандард на којем се радило интензивно, посебно увођењем нових Основа програма. Постоје изграђени начини посматрања и слушања деце праћењем њихових потреба и интересовања. Кроз континуирано разумевање и консултовање деце васпитач треба да ради на уважавању дечије перспективе и на тај начин обезбеђивати учешће и учење сваког детета.

Област: Подршка деци и породици

Развојни циљ- Унапређивање различитих облика и садржаја сарадње са породицом и локалном заједницом.

На основу извршене анализе добијених резултата и уочавању слабих страна Тим предлаже следеће мере за побољшање квалитета рада у установи :

- радити на остваривању посебног програма за рад са децом из социо-економски угрожених средина и рада са даровитом децом ;
- понудити разноврсне услуге деци и породици (поподневни рад , играоница , енглески језик) ;
- понудити и дати разноврснију понуду посебних програма (додатне , пригодне и повремене програме , програме стручне подршке породици и прилагођене програме, индивидуализовани програм са децом) ;
- примењивати прописане нормативе за формирање васпитних група ;
- обезбедити сигурне и безбедне справе у дворишту вртића које одговарају узрасту деце ;
- понудити родитељима могућност избора васпитача, групе, објекта, трајања програма , врсте програма ;
- обезбедити стручну подршку породици као одговор на актуелне тешкоће и изазове савремене породице ;
- понудити родитељима могућност стицања сазнања из области педагогије, психологије, неге и здравља ;
- обезбедити библиотеку за родитеље где ће им бити доступна педагошко-психолошка , здравствена и друга литература ;
- омогућити родитељима учешће у припреми и извршењу активности са децом ;

- укључити родитеље у Тим за развојно планирање и друге стручне тимове .

У наредном периоду циљ нам је да се све ово унапреди и постигну задовољавајући резултати подршке деци и породици и остваривању позитивне комуникације, неговању партнерског односа , поштовања личности и улоге родитеља , широкој понуди разних могућности за укључивање родитеља , професионалном односу према информацијама добијеним од родитеља , поштовању приватности породице. Све јакe стране треба унапредити и још више ојачати у циљу задовољења потреба деце и родитеља .

Област: Професионална заједница учења

Професионална заједница учења Тима за самовредновање. На основу извршене анализе добијених резултата и уочавању слабих страна Тим предлаже следеће мере за побољшање квалитета рада у установи :

- радити на адекватној примени дигиталних технологија која се мора подићи на виши ниво у циљу размене информација са свим релевантним учесницима ;
- подстаћи запослене за отвореност и остваривање сарадње са различитим установама (културним , образовним , спортским ...) у циљу остваривања програма ;
- у развијању и остваривању визије развоја установе треба сагледати и уважити перспективе свих учесника ;
- запослени требају више бити рефлексивни , критичари своје праксе који преиспитују своје компетенције у односу на улоге и одговорности професије ;
- треба остварити већу сарадњу са основним школама на нивоу вртића/групе у циљу остваривања континуитета дечјих искустава ;
- треба остварити већу сарадњу са другим установама , релевантним институцијама , организацијама и удружењима.

У наредном периоду циљ нам је да се све ово унапреди како би се постигли задовољавајући резултати у професионалној заједници учења и остваривању позитивне комуникације , неговању партнерског односа и тимског рада . Заједничким радом развијати способност ефикасног проналазак и коришћења извора знања, решавања проблема и развијање критичког и креативног мишљења. Утицати на подизање квалитета рада установе увођењем новина у целокупни васпитно- образовни рад. Све јакe стране треба унапредити и још више ојачати у циљу унапређивања професионалне заједнице учења. Перманентно радити на освешћивању запослених о значају самовредновања.

Област: Управљање и организација

Кључне области Управљање и организација Тима за самовредновање. Оно што се процењивало у оквиру ове кључне области било је следеће:

- **Планирање рада установе је у функцији њеног развоја;**
- **Организација рада установе је ефикасна и делотворна;**
- **Руковођење директора је у функцији унапређивања рада установе;**
- **Лидерско деловање директора омогућава развој установе.**
Анализом података Тим за самовредновање дошао је до следећих резултата:
- **Планирање рада установе је у функцији њеног развоја.**

- Документа се израђују кроз консултације уз учешће кључних актера - општа оцена 3,87;
- Документа установе су међусобно усклађена и одражавају контекст установе - општа оцена 3,93;
- Дефинисане су улоге и одговорности носилаца, системи праћења и ревидирања планова - општа оцена 3,83.
- Развојни план се заснива на резултатима процеса самовредновања, спољашњег вредновања, пројеката и др. - општа оцена 3,92.
- **Организација рада установе је ефикасна и делотворна.**
- Постоји јасна организациона структура са дефинисаним процедурама и носиоцима одговорности-општа оцена 3,86;
- Стручни органи и тимови формирану су у складу са компетенцијама запослених - општа оцена 3,87.
- Материјално-технички ресурси се користе у циљу подршке учењу - општа оцена 3,85;
- Директор иницира, успоставља и подржава сарадњу са локалном заједницом - општа оцена 3,90.
- Директор ствара услове за коришћење дигиталних технологија у функцији унапређивања рада - општа оцена 3,75.
- **Руковођење директора је у функцији унапређивања рада установе.**
- Директор обезбеђује услове да се запослени усавршавају и подстиче њихов професионални развој - општа оцена 3,87;
- Директор уважава предлоге савета родитеља за унапређивање рада установе - општа оцена 3,87;
- Директор систематски прати и вреднује рад запослених и тимова и доприноси квалитету њиховог рада - општа оцена 3,87;
- Директор планира лични професионални развој на основу самовредновања свог рада и резултата спољашњег вредновања - општа оцена 3,87.
- **Лидерско деловање директора омогућава развој установе.**
- Директор показује отвореност за промене и подстиче иновације - општа оцена 3,84;
- Директор показује поверење у запослене и њихове могућности и мотивише их на различите начине –општа оцена 3,75;
- Директор доноси одлуке уважавајући предлоге и иницијативе запослених –општа оцена 3,79;
- Директор се професионално односи према раду и даје лични пример другима – општа оцена 3,89.

На основу извршене анализе добијених резултата, процена је вршена увидом у резултате спроведеног упитника код свих запослених у установи, Тим предлаже следеће мере за побољшање квалитета рада у установи :

- Стварати услове за коришћење дигиталних технологија у функцији унапређивања рада;
- Показивати поверење у запослене и њихове могућности и мотивисати их на различите начине;

-Доносити одлуке уважавајући предлоге и иницијативе запослених.

У наредном периоду циљ нам је унапређење квалитета кључне области Управљање и организација како би се постигли још бољи резултати и тиме унапредила организација рада установе, неговао партнерски однос, поверење и тимски рад.

Заједничким радом потребно је развијати способност ефикасног проналазка и коришћења извора знања, решавања проблема и развијање критичког и креативног мишљења.

Све јаке стране треба унапредити и још више ојачати у циљу ефикасне и делотворне организације рада установе. Перманентно радити на освешћивању запослених о значају процеса самовредновања у предшколској установи.

3.4.Пројекти и акције у нашој Установи

I Програм

1. Годишњи план рада је оцењен највишом оценом, а основу за дефинисање програмских циљева, задатака и садржаја рада представљају научна достигнућа у области предшколског васпитања и образовања, политика развоја ове делатности, економска развијеност и потребе наше општине, односно реалне потребе родитеља, грађана Рашке.
2. Предшколски програм има разрађену стратегију праћења и вредновања.

Васпитно-образовни рад

Васпитно-образовни рад се реализује према програму Основа програма Године узлета који се заснива на примени реалног програма у Установи. Вртић је место заједничког живљења деце и одраслих, простор демократсе и инклузивне праксе и место у ком се развија рефлексивна пракса свих учесника у коме је циљ подршка добробити детета.

Основе програма се заснивају на следећим претпоставкама о детету и његовом учењу:

- дете је целовито биће које учи кроз оно што чини и доживљава - његово физичко, емоционално, социјално, језичко, чулно, когнитивно учење узајамно је повезано и одвија се симултано;
- дете је активни учесник заједнице вршњака и одраслих - ствара односе и идентитет у различитим заједницама којима припада;
- дете је компетентно биће - оно је учесник сопственог учења и развоја;
- дете има урођену мотивацију да учи;
- учење се не дешава кроз директно подучавање већ кроз игру и игролике активности;
- игра је најзначајнија активност детета - кроз игру дете доживљава, проширује и прерађује своја искуства, гради сазнања о себи и свету;
- учење је процес заједничке конструкције знања са вршњацима и одраслима у ситуацијама које за дете имају лични смисао;
- дете користи различите начине изражавања и упражњава различите стилове учења..

Континуирано структурирање подстицајне и инспиративне средине за игру и учење у

којој ће деца имати прилику да развијају свој програм према сопственом темпу је и даље задатак који треба развијати. На тај начин се подржава ситуационо учење деце и развијање различитих тема или пројеката.

Оснаживање васпитача у језгру

Успостављена је почетна сарадња кроз менторску подршку у оквиру Тима језгро промене у саставу директор, стручни сарадници (педагог, дефектолог, сарадник за физичко васпитање и образовање), васпитачи и васпитачи медицинске сестре. Успостављена је сарадња и партнерство ментора са свим чланова Тима у оквиру имплементације Нових основа програма „Године узлета“. У оквиру трајања менторске подршке одржани су састаанци на којима су обрађене следеће теме:

-План ширења примене Нових основа програма предшколског васпитања и образовања.

-Простор (просторне целине, промене у простору радних соба, заједнички простор (холова), атријума, дворишта вртића). У оквиру овога направљени су спискови у циљу набавке материјала и средстава који би помогли у формирању просторних целина.

-Након промена у простору извршена је анализа простора од стране васпитача и ментора, чиме је ментор стекао увид у извршене промене. Потекла је и дискусија о начину вођења педагошке документације, где су се јављале дилеме, које смо разјашњавали заједнички, кроз конструктивну дискусију.

-Развијање реалног програма и принципа у установи (остваривање партнерства са родитељима и локалном заједницом), израда панона и панела добродошлице за родитеље, израда панела са принципима реалног програма у васпитним групама, рад на темама/пројектима у васпитним групама, представљање приче о теми/пројекту у васпитним групама, саморефлексија, оснаживање компетенција васпитача кроз презентовање резултата сопственог рада и хоризонталну размену).

-Подршка даљем развоју компетенција васпитача у језгру за истраживање и критичко преиспитивање праксе ради развијања рефлексивног приступа пракси и заједничког развијања реалног програма у складу са концепцијом „Година узлета“.

Оснаживање васпитача ван језгра

Васпитачи из језгра пружиће помоћ васпитачима ван језгра (који су део плана ширења нових Основа програма „Године узлета“) око формирања просторних целина тако што ће се вршити наизменична посета језгру промене и група које су део ширења пројекта. Реализоваће се и презентовање тема/пројеката од стране васпитача у језгру васпитачима који су део плана ширења у циљу оснаживања васпитача за израду тема/пројеката.

Подршка даљем развоју компетенција васпитача ван језгра за истраживање, критичко и рефлексивно преиспитивање праксе, ради развијања реалног програма у складу са концепцијом „Године узлета“.

Вртић је остварио квалитетну праксу кроз досадашње учешће у пројектима и различитим облицима стручног усавршавања, што ће бити приказано у оквиру хоризонталне размене.

Теме које ће се реализовати у оквиру хоризонталне размене у језгру и омотачима са васпитачима су:

- Концепцијска полазишта нових Основа програма „Године узлета“ у реалном програму дечјег вртића – практичне имплементације у пракси.

- Промене у простору радне собе и заједничким просторима (унутрашњим и на отвореном) у сарадњи деце, васпитача, породице и локалне заједнице.
- Тема/пројекат са децом у складу са принципима развијања реалног програма и матрицом.
- Прича о теми/пројекту.
- Начин вођења педагошке документације.
- Анализа стручне литературе.

Набавка/прилагођавање намештаја и набавка средстава

Обезбедити педагошку документацију у складу са новим Основама програма предшколског васпитања и образовања „Године узлета“:

-Матична књига о уписаној деци.

-Књига података и евиденције о деци и породици.

-Педагошка документација у програму васпитно-образовног рада у целодневном и полудневном трајању: Тематски – пројектни портфолио.

-Евиденција и педагошка документација у различитим облицима и програмима васпитно-образовног рада.

- Документација стручног сарадника у предшколској установи.

Обезбедити стручну литературу у складу са новим Основама програма предшколског васпитања и образовања „Године узлета“:

- Основе програма предшколског васпитања и образовања Године узлета – Сл. Гласник бр.16/2018.

- Живка Крњаја, Драгана Павловић Бренеселовић - Приручник за документовање. Београд: МПНТР (2021)

- Драгана Павловић Бренесаловић, Живка Крњаја, Сандра Бацковић - Водич за уређење простора у дечјем вртићу. Београд МПНТР (2022)

- Живка Крњаја, Драгана Павловић Бренесаловић – Педагошка документација: невидљива и видљива пракса

- Живка Крњаја – Где станује квалитет (књига 3) – Развијање праксе дечјег вртића. Београд: ИПА. (2016)

- Живка Крњаја, Драгана Павловић Бренесаловић – Водич за интегрисано учење кроз тему/пројекат. Београд МПНТР. (2022)

- Драгана Павловић Бренесаловић – (књига 2) – Истраживање са децом праксе дечјег вртића – Где станује квалитет. Београд: ИПА. (2015)

- Драгана Павловић Бренесаловић, Живка Крњаја – Калидоскоп: основе диверсификације програма предшколског васпитања. Београд: ИПА. (2017)

- Живка Крњаја, Драгана Павловић Бренесаловић - (књига 1) – Где станује квалитет – Политика грађења квалитета у предшколском васпитању. Београд, (2013)

- Јеремић И., Николић Н., Коруга Н., - Васпитање и образовање у дигиталном окружењу. Београд: ИПА и Педагошко друштво Србије. (2020)

- Драгана Павловић Бренесаловић, Живка Крњаја – Како водити промену, обука СНОП. Интерни материјал. Београд ИПА. (2021)

Извршене су преправке кабастог намештаја (столова, ормара...) како би простор био у функцији имплементације нових Основа програма.

Подршка деци и породици

Добра сарадња породице и вртића је предуслов за успешан развој деце. Да би овај предуслов био испуњен, потребно је изградити узајамно поверење између родитеља и васпитача.

Заједничка одговорност родитеља и васпитача за развој детета и за остваривање дечјих права, налаже потребу да се у израду програма укључе заједнички, са циљем да се преко заједничких облика сарадње омогући размена искустава, информација и стицања нових сазнања о потребама, могућностима, тешкоћама и задовољствима у подизању деце. Наставиће се рад на мотивисању чланова породице за личним учешћем у непосредном раду са децом и за децу, кроз осмишљавање простора који је у функцији учења и развоја њихове деце, учешћем у едукативних радионицама, манифестацијама, прославама пројеката и активностина које ће допринети развоју партнерства са породицом у циљу добробити детета.

Сарадња породице и наше Установе одвијаће се плански и систематски током читаве године са јасно формулисаним задацима и утврђеном динамиком њиховог остваривања, уважавајући потребе које се укажу спонтано, као и иницијативно, и које крећу како од васпитача, тако и од родитеља и деце.

Током ове радне године и даље ћемо развијати квалитетно партнерство између родитеља и васпитно-образовне установе која се може реализовати кроз разумевање важности прихватања и узајамне подршке, међусобног разумевања и поштовања, смислене и конструктивне комуникације и активног учешћа и сталне размене. Породица као примарни и најважнији васпитач деце да би учествовала у програму, потребно је да се осећа позваном и добродошлом, прихваћеном и уваженом, да припада и даје допринос заједници вртића кроз смислено учешће у развијању реалног програма.

Вртичко окружење треба да омогући деци да повезују искуства из породице са оним што раде у вртићу, да се програм обогати идејама и учешћем породица и да се знања и искуства из породице интегришу у заједничко учење деце и одраслих.

Почетком године родитељи се упознају са развијањем програма рада у сваком вртићу са васпитно-образовним радом, као и другим програмима (исхране, превентивно - здравствене и социјалне заштите, програмом заштите деце од дискриминације, насиља, занемаривања и злостављања и др.). Родитељи су директно укључени у рад установе кроз Савет родитеља, Управни одбор и тимове.

Током године сарадња са родитељима треба да се одвија кроз **сталну комуникацију** о

дечјем учешћу и учењу, животу и раду у вртићу:

- Размена информација са родитељима приликом доласка и одласка из вртића; путем вибер група, мејл адреса и сл.
- Унапред договорени сусрети и састанци са родитељима - размена информација, саветодавни рад са породицом;
- **Заједничко вођење** дечијих портфолиа који на различите начине осликавају учење и учешће деце у програму (портфоли су доступни родитељима, уз могућност ношења кући, заједничког разгледања са децом, давање сопствених запажања и прилога);
- Целокупан простор у установи треба да **обилује документацијом која осликава реални програм** који децу и родитеље позива на учешће: посебна места са средствима и материјалима из пројекта за заједничку игру деце и родитеља; почетни и процесни панои са информацијама о актуелним пројектима, активностима, истраживањима, а кроз различите начине изражавања (фотографије, исказе, дечије продукте...), позиве на заједничке активности и могуће начине укључивања породице, предлози и сугестије за заједничке игре и истраживања Простор за сугестије и предлоге породице (интерактивни панои, кутије за предлоге, вајбер групе).

Непосредно учешће родитеља у живот и рад групе и развијање пројекта:

- Кроз писану комуникацију – представљање рада групе у оквиру пројекта (почетак пројекта, развијање и завршетак). То могу бити писма, бележнице, цртежи, мејл, вибер и на тај начин се родитељи позивају на учешће;
- Оснаживати родитеље на активну сарадњу током развијања пројекта (давањем предлога, указивањем на потенцијалне проблеме, грешке, искуства деце, истражују одређена питања и проблеме са својим дететом ван вртића, а затим представе сазнато у групи и друго, буду експерти за одређено истраивање, учествују у прикупљању продуката културе, књига, документације, других средстава и материјала које ће деца користити у истраживањима, учествују у слављењу пројекта;
- Активно заједничко учешће у активностима у ширем окружењу заједнице које су у интересу деце и породице;
- Вођење и праћење документације која треба да је видљива у улазним холовима установе, која би позивала родитеље и упућивала на сарадњу, добијање информација и на тај начин треба да уважава различите потребе и могућности сваке породице;
- Континуирано информисање родитеља о дечјем учењу и игри.

Почетком септембра реализовати **родитељске састанке** у свим васпитним групама, на којима ће бити представљена нова концепција рада, дефинисана Годинама узлета, при чему треба на што једноставнији начин представити родитељима начин рада са децом, а такође и начин њиховог укључивања у рад са децом и васпитачима, начине како они могу да прате реализацију програма, начин учења и учешћа њиховог детета у програму.

- Групни родитељски састанци ће се одржавати периодично у циљу информисања и заједничких договора о актуелним дешавањима (актуелне теме/пројекти – представљање и заједничко слављење, заједничке акције, излети, прославе и др.);

- Родитељски састанци у мањим групама, нпр. поводом зимовања, летовања и др,

Повезивање и сарадња са породицом

Програм сарадње са породицом развија се на основу испитивања потреба, могућности и интересовања породице, постоје различити начини укључивања породице, пружа се подршка остваривања васпитне улоге породице у складу са њеним потребама (према Правилнику о стандардима квалитета), родитељи имају могућност да се укључе како могу, желе, према теми/пројекту (давање идеја, доношење материјала, средстава, укључивање у пројекте,

истраживање, радионицу, акцију...). Целокупан простор предшколске установе треба да емитује добродошлицу породици и уважавање породице јасном просторном организацијом (постојање соба/простора за родитеље, постера добродошлице, визуелних ознака простора...). Програм сарадње са породицом одвијаће се кроз дијалог са родитељима о различитим укључивањима породице, родитељи су питани шта је за њих важно и шта је важно у односу на њихову децу. На родитељским састанцима води се дијалог са васпитачима о активностима деце, уз уважавање различитости породица и пружања различитих начина укључивања и прилагођавања потребама и могућностима родитеља. Могу активно да се укључе у различито време, на различите начине по договору. Организоване социјалне активности које пружају могућност дружења и развијања односа између самих породица и између родитеља и практичара, као што су излети, шетње, културни догађаји, седељке. Пружа се могућност родитељима за укључивање других чланова породице и пријатеља – експерата.

Стратегије информисања родитеља

На сајту ће се постављати информативни материјали о актуелним пројектима на нивоу установе са позивом родитељима да се укључе када могу, како могу и желе (плакати, јавне позивнице, планови теме/пројекта, фотографије почетних панова, тема /пројекат иде кући у породицу...). Постављаће се прилози из живота и рада установе (интересантни садржаји), као и примери добре праксе (документовање активности деце и одраслих, фотографије процесних панова, фотографије панела, приче о темама и пројектима, кратки филмови које су деца са одраслима снимала или монтирала помоћу фотографија, аудио и видео записи прича о темама/пројектима...). Сајт ће омогућити узајамно информисање, међусобну размену са родитељима, као и онлајн учешће, родитеља у заједничком креирању програма. Тако ће родитељи имати могућност да дају сугестије и предлоге.

Професионална заједница учења

Повезивање и сарадња са локалном заједницом

Професионално јавно деловање (заступање, промовисање, допринос, покретање акција).

Сарадња установе и локалне заједнице остварује се организовањем заједничких активности којима се доприноси повећању обухвата деце и доступности програма. Установа покреће различите акције, радионице, активности у оквиру пројеката и програме који укључују волонтере, стручњаке из различитих области, уметнике, експерте, невладине организације и локална удружења.

План ширења обухвата промовисање актуелних пројеката и акција у локалној заједници уз позив да се укључе допринесу, донирају. Промотивни материјал памфлете, брошуре, флајере, плакате, снимљени аудио и видео материјал актуелних пројеката, репортаже које припремају васпитачи заједно са децом, родитељима, стручним сарадницима и стручњацима из ове области.

Према правилнику о стандардима квалитета, установа треба да заступа професионално јавно деловање и активизам у заједници, запослени треба да буду ангажовани на промоцији вртића у складу са принципима професије како би допринели њеној видљивости у заједници, развити стратегију подршке активизму.

Истраживати, преиспитивати континуирано која места у локалној заједници можемо да користимо у оквиру тема/пројеката са децом и кога из локалне заједнице можемо укључити у заједничко истраживање са децом (библиотека, центар за културу, ватрогасна и полицијска станица, пијаца, базен, извори воде и бање у околини, занатске радње, пошта, манастири, цркве, национални парк, резерват природе, разне занатске радње...).

Повезивање и сарадња са основним школама

Организовати састанак са стручним службама школа, упознати их са новим Основама ПВО „Године узлета“ и релним програмом који ће се развијати у вртићу у складу са концепцијом „Године узлета“.

Повезати васпитаче и учитеље учествовањем у заједничким састанцима на којима ће се разматрати узајамна очекивања кроз одговарајуће теме по договору. Укључити учитеље у заједничко истраживање са децом у оквиру тема/пројеката.

Стратегије информисања јединице локалне самоуправе

План ширења обухвата промовисање актуелних пројеката и акција у локалној заједници уз позив да се укључе допринесу, донирају. Промотивни материјал памфлете, брошуре, флајере, плакате, снимљени аудио и видео материјал актуелних пројеката, репортаже које припремају васпитачи заједно са децом, родитељима, стручним сарадницима и стручњацима из ове области.

Сајт установе – информисање и партиципирање

На сајт установе постављати информативни материјал о актуелним пројектима на нивоу установе уз позив локалној заједници да се укључи према могућностима у теме/пројекте који се реализују на нивоу установе.

Облици информисања локалне заједнице:

- медији (штампани медији, електронски медији, видео записи, ТВ)
- састанци Управног одбора
- укључивање у пројекте

Годишњи план рада стручног усавршавања васпитача, медицинских сестара и стручних сарадника реализоваће се кроз рад следећих тела:

- Васпитно-образовно веће
- Актив васпитача
- Актив медицинских сестара
- Актив васпитача у ППП
- Педагошки колегијум
- Стручни тимови на нивоу установе

- Планови рада стручних органа
- Хоризонтална размена на нивоу установе

Управљање и организација

Руковођење се спроводи плански, тимски, одговорно у складу са постављеним критеријумима.

Организација је тако конципирана да се обавезе и задужења запослених уважавају складу са Годишњим планом рада и Предшколским програмом, подстиче ефикасност у раду, рокови и извршиоци су јасно дефинисани и добро координирани.

Обезбеђивање квалитета се спроводи плански и редовно, прате се ефекти плана активности и на основу евалуације долазимо до наредних корака акције.

Атмосфера и међуљудски односи засновани су на међусобном уважавању, толеранцији и поштовању, како деце, тако и колега, и родитеља.

Све потребе деце су задовољене од стране свих профила запослених, захваљујући **професионалном односу према раду** и потреби за сталним стручним усавршавањем.

Партнерство са локалном заједницом је разноврсно и отворено. Учествујемо у свим манифестацијама, акцијама и приредбама, које се организују и углавном смо иницијатори већине активности.

4. Могућности за јачање снага

Могућност за јачање снага налази се:

- у чвршћем повезивању са локалном заједницом,
- у још већем унапређивању васпитно-образовне праксе путем стручних усавршавања и хоризонталне размене, учења, размене на нивоу објеката и различитих објеката,
- могућност проширења капацитета (при основним школама),
- партнерском односу са родитељима,
- коришћењу дигиталних платформи у раду,
- могућности преправке постојећег намештаја,
- могућност још бољег уређења простора унутар објекта – холови у функцији истраживања и сазнања деце и ван објекта (двориште вртића).

4.1. Слабости на нивоу установе

- критичко рефлексивни приступ пракси,
- преиспитивање стручних знања, умења и вредности (дигиталне компетенције, инклузивни приступ, холистичка природа дечјег развоја),
- праћење савремене литературе,
- недостатак опремљености одговарајућим намештајем, средставима, материјалима за примену нових Основа „Године узлета“,
- недостатак дигиталне опреме,
- недостатак простора,
- превелики број деце у групи,

- разуђеност Општине самим тим и припремних група на терену,
- недостатак физкултурне сале,
- недовољно лаптова и штампача,
- недостатак простора и намештаја за пресвлачење васпитног особља,
- недостатак новије стручне литературе,
- обнављање и набавка савремених дидактичко-методичких средства.

5. Могућности за превазилажење слабости

Искористити спољашње и унутрашње ресурсе наше Установе у функцији добробити деце и запослених у реализацији развијања реалног програма и тако пружити деци могућност да се развијају својим властитим темпом и према својим потенцијалима.

5.1. Спољашњи ресурси

Установе културе: Центар за културу, образовање и информисање Градац, у чијем саставу су библиотека, галерија, Дом културе и биоскоп, КУД „Рашка“, КУД „Фрула“, КУД „Черењски“. Ту су и културно-историјски споменици, манастири: Градац, Стара и Нова Павлица, Кончул.

Образовне установе: 4 основне школе, Гимназија, Машинска школа, нижа музичка школа, школа сликања.

Невладине организације: Дечији савез, Црвени крст, Еко клуб „Зелени путокази“, Удружење деце и одраслих са тешкоћама у развоју, Месна организација жена Рашка, Канцеларија за младе, Срна – удружење особа са инвалидетом.

Спортски клубови: Кошаркашки и фудбалски клуб „Бане“, одбојкашки клуб и рукометни клуб „Бане“, карате клуб „Рашка“, ФК „Влада Димитријевић“ Рашка, ФК „Рудар“ из Баљевца, ФК „Гранит“ из Јошаничке бање и др.

Професионална удружења: Удружење васпитача Србије, Удружење медицинских сестара, Удружење стручних сарадника Србије, Актив директора Рашког округа, Удружење васпитача Рашког округа, Удружење приватних предузетника.

Предузећа и институције: Војска Србије, МУП, Црквена општина Рашка, Дом здравља, Центар за социјални рад, Национални парк Копаоник, Јавна предузећа и установе чији је оснивач општина Рашка, многа приватна предузећа.

Медији: ТВ Коперникус, ТВ К:СН, Службени гласник општине.

5.2. Унутрашњи ресурси наше установе

Људи

Укупан број запослених у Установи је 130. Од тог броја: 1 директор, 3 стручни сарадник (педагог, дефектолог, педагог за физичко васпитање) 1 директор, 1 шеф рачуноводства, 1 секретар, 61 васпитач, 20 медицинских сестара, 4 сарадника - медицинске

сестре на превентивној здравственој заштити, 4 радника на административним, правним и финансијским пословима, 1 нутрициониста, 4 радника на припреми хране, 8 на сервирању хране, 15 радника на одржавању хигијене, 2 служба технички послови домара / мајстора одржавања, 2 служба технички послови - домара / мајстора одржавања/руководилац парних котлова, 3 помоћна радника и 1 техничар за одржавања одеће.

Сви запослени имају одговарајућу стручну спрему и редовни су учесници већине семинара за стручно усавршавање. Редовно и активно учествују на републичким и међународним конференцијама са својим презентацијама радова из праксе. Учествоје се редовно на конференцијама републичким и међународним васпитача, медицинских сестара, стручних сарадника, директора кроз пословни тренинг за директоре и менаџере буџетских установа, симпозијумима, конгресима, округлим столовима, фокус групама, трибинама, вебинарима, онлајн семинарима, конференцијама.

Постојећи кадар запослен у установи одговара систематизацији радних места, стручно је оспособљен и стално се ради на стручном усавршавању.

Према садашњем броју уписане деце, **простор, технички и материјални услови** су задовољавајући. Објект у Баљевцу је адекватан потребама и функционално опремљен, изузев дела дворишта који је потребно накнадно опремити справама за игру на отвореном простору. У Јошаничкој Бањи је решен простор. На Копаонику трајно решење простора у власништву установе.

Посебно истичемо да се Предшколски програм у четворочасовном трајању одвија на терену где за то постоје услови, и искључиво у простирајама које су неадекватне у склопу основних школа, трудимо се да прилагодимо потребама деце.

Опрема

- 7 рачунара
- 8 лаптова
- 1 штампач у боји
- 5 ласерска штампача
- 13 ДВД плејера
- 18 ТВ апарата
- 5 видео камера
- 6 дигиталних фотоапарата
- 3 рачунске машине
- 1 проксима
- 1 апарат за фотокопирање
- 2 дијапројектора
- 1 графоскоп
- 21 касетофона са ЦД плејером
- 1 стерилизатор
- 4 АДСЛ
- 2 диктафона
- 2 мобилна телефона
- 2 путничка аутомобила
-

Простор

У нашим објектима постоје 37 радних соба са санитарним чворовима за децу, 1 физкултурна сала (у функцији радне собе), 3 кухиње за термичку обраду хране, 2 чајне кухиње, 4 вешернице, 2 перионице веша, 1 радионица за мајсторе, 2 собе за изолацију, 8 канцеларија, 4 собе за припрему васпитача, 11 санитарних чворова за особље, 1 архиву-фотокопирницу, 4 магацина за прехрану, 2 магацина за хигијену, 3 опремљена дворишта за игру и активности на отвореном простору, 1 саобраћајни полигон.

И поред наведеног, због повећаног броја деце још нам недостаје радног простора.

Време

Радно време Установе одређено је општинском одлуком (од 5.00 до 20.00); запослени имају свој распоред рада (годишњи, месечни, недељни, дневни); боравак деце у Установи одређен је режимом активности; постоји и план коришћења годишњег одмора, као и паузе у току радног времена.

Финансијска средства

Установа има неколико извора **финансирања**: већим делом из буџета општине Рашка, делом из буџета Републике, и повременим донацијама, тренутно имамо донације из Фонда Новака Ђоковића.

6. Мисија наше Установе

Ми смо предшколска установа која постоји како би остварила целовит развој и добробит детета уз поштовање савремених теоријских сазнања и концепције васпитања и образовања која се остварује кроз заједничко учествовање, у простору који је инспиративан и провокативан за дете и где оно може да се слободно игра, истражује и промишља, сарађује са вршњацима и одраслима и упознаје свет око себе користећи ресурсе локалне заједнице.

Наши главни принципи огледају се у: усмерености на односе, животности, интегрисаности, аутентичности, ангажованости и партнерству са породицом и локалном заједницом у реализацији васпитно-образовног рада.

Сврха нашег постојања огледа се у целовитом развоју детета и подршку његовој добробити кроз смислене односе које гради са вршњацима, одраслима и физичким окружењем и оснаживањем активног учешћа детета у заједници вршњака и одраслих.

7. Визија наше Установе

Грађењем партнерског односа и заједничким снагама, користећи потенцијале породице и ресурсе локалне заједнице подржавамо развој детета као јединственог и целовитог бића које је компетентно, богато потенцијалима, посвећено учењу и активни и равноправни учесник заједнице.

Зједничким грађењем простора који подстиче и провоцира истраживање и игру, подстицањем квалитетних односа са физичком средином, вршњацима и одраслима, сарадњом са породицом и локалном заједницом корачамо ка остваривању циља предшколског васпитања и образовања, а то је подршка добробити детета.

8. Област промене

Самовредновање је континуирани процес преиспитивања постојеће праксе који се базира на принципима систематичности и транспарентности и спроводи се унутар установе од стране запослених и служи за унапређивање рада запослених и развој установе у циљу остваривања добробити деце.

Праћење кроз документовање обухвата праћење учења и развоја детета и праћење како се развија програм. Кроз документовање се омогућава видљивост програма и учења и развоја деце. Вредновање је саставни део праћења програма.

Сврха праћења развијања програма је континуирано грађење квалитета програма предшколског васпитања и образовања.

Вредновање квалитета рада установе врши се кроз спољашње вредновање квалитета рада установе и самовредновање. Екстерно вредновање квалитета рада установе је реализовано у априлу 2014. године. На основу оцене стања у Установи, израђен је план за унапређивање рада Установе. Самовредновање као реалан процес доноси ефекте кроз подстицање добре праксе, помагање запосленима да препознају сопствене вештине и стручност и омогућава заједничко учење и професионални развој. Спроводи се кроз кључне области дефинисане Правилником о стандардима квалитета рада установе. Циљ процеса и рада на овим областима самовредновања је **грађење квалитене праксе** предшколске установе као заједнице учења и реалног програма васпитно-образовног рада са децом са једне стране, и **афирмација предшколског програма установе** у друштвеној и професионалној заједници, са друге стране.

Веома је важна комуникација између Тима за самовредновање и Тима за унапређење квалитета рада вртића јер се тако сагледава сопствена пракса која води ка унапређењу у

грађењу културе вртића, развијању реалног програма и подржавања дијалога са родитељима и децом кроз критички приступ пракси и отвореност за преиспитивање и промену. На тај начин сваки вртић донекле развија сопствену праксу базирану на својим специфичностима. На почетку сваке радне године фокус стављамо на једну од кључних области. Акциони план обухвата ослушкивање заједничких потреба породице, предшколске установе, увида из праксе, специфичности вртића, породица деце, као и заједничког контекста учења.

Акциони план садржи активности, носиоце и време реализације. У оквиру активности спроводи се континуирано информисање, креирање различитих облика и могућности рада свих интересних група у процесу самовредновања у установи. На овај начин, васпитач из улоге рефлексивног практичара сагледава своју праксу, детаљније упознаје како да на различите начине, својствене конкретном вртићу може да разматра индикаторе. То представља полазиште за промишљање о акцијама које ће унапредити рад вртића и сопствену праксу.

У процес самовредновања квалитета рада установа укључује све оне којима је квалитет важан и који учествују у његовом грађењу: васпитаче, родитеље, децу, друге запослене у вртићима, представнике локалне заједнице. Конструктивни предлози проистекли из размена између интересних група представљају полазиште за израду Годишњег плана рада установе. Заједничка настојања усмерена су ка остваривању предложених мера за унапређење квалитета рада на нивоу свих радних јединица, о чему постоје писани записи (извештаји о процесу праћења квалитета рада). Евалуација спроведених мера за унапређивање квалитета рада врши се на основу извештаја, а усаглашеност планираних мера за унапређивање квалитета са проценом стања у установи постиже се континуираном сарадњом Тима за самовредновање на нивоу установе и Тима за развојно планирање. Дијалог два тима води ка стварању нових перспектива, као и конкретних планова за наредну радну годину.

Евалуација

Програм

Праћење реализације и вредновање Годишњег плана рада, Предшколског програма, Развојног плана вршиће се континуирано на крају савког класификационог периода. Вршиће је: Васпитно - образовно веће, Управни одбор, Скупштина општине, Министарство просвете.

ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНИ РАД

Евалуација у овој области вршиће се периодично и по потреби: васпитач, медицинска сестра, стручни сарадник, директор, саветник за предшколско васпитање и образовање, кроз реализацију теме/пројекта, дечији портфолијо.

Дечји развој и напредовање пратићемо на почетку радне године, седмично, полугодишње и годишње, од стране: васпитача, медицинске сестре, педагога, дефектолога, просветног саветника, родитеља и то посматрањем, скалама процене, анкетама, протоколима и другим инструментима.

ПОДРШКА ДЕЦИ И ПОРОДИЦИ

Евалуација у области подршке деци и породици вршиће се континуирано, индивидуалним разговорима, родитељским састанцима, Даном отворених врата, Саветом родитеља, радионицама, трибинама, зидним новинама. Вршиоци евалуације су: васпитач, медицинска сестра, педагог, дефектолог, директор, родитељи, медији, локална заједница.

ПРОФЕСИОНАЛНА ЗАЈЕДНИЦА УЧЕЊА

Реализацију у области професионалне заједнице учења пратиће: директор, педагог, васпитачи, медицинске сестре – васпитачи, тим за професионални развој и то квартално и годишње, као и по потреби увидом у документацију.

УПРАВЉАЊЕ И ОРГАНИЗАЦИЈА

Евалуација у овој области вршиће се плански и редовно путем посматрања, увидом у документацију, састанцима, анкетом, а спроводиће је Савет родитеља, Управни одбор, директор, Васпитно-образовно веће, стручни сарадник, медицинска сестра на превентиви.

Сарадња са локалном заједницом и школом вршиће се праћењем Годишњег плана, праћењем Припремног предшколског програма и Извештајима (полугодишњи и годишњи). Вршиоци евалуације су директор, стручни сарадници, васпитачи и медицинске сестре.

АКЦИОНИ ПЛАН

ОДРЕЂИВАЊЕ ПРИОРИТЕТА-ОБЛАСТИ ДЕЛОВАЊА

- 1. ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНИ РАД**
- 2. ПОДРШКА ДЕЦИ И ПОРОДИЦИ**
- 3. ПРОФЕСИОНАЛНА ЗАЈЕДНИЦА УЧЕЊА**
- 4. УПРАВЉАЊЕ И ОРГАНИЗАЦИЈА**

ОБЛАСТ КВАЛИТЕТА: ВАСПИТНО – ОБРАЗОВНИ РАД

Стандарди за област квалитета васпитно – образовни рад:

Физичка средина подстиче учење и развој деце.

Социјална средина подстиче учење и развој деце.

Планирање и програмирање васпитно-образовног рада је у функцији подршке дечјем учењу и развоју.

РАЗВОЈНИ ЦИЉЕВИ за повећање квалитета васпитно-образовног рада су:

- унапредити процес планирања и документовања васпитно-образовног рада у функцији подршке дечијем учењу и развоју,
- креирање подстицајне и изазовне средине за учење и развој,
- пружање подршке грађењу односа у вртићу (међувршњачких, међу децом различитих узраста, са родитељима, другим одраслима, окружењем)
- дефинисати просторне целине у ходницима које подстичу на истраживање и учење,
- спољашњи/дворишни простор организовати да подстиче на заједничко истраживање и учење,
- сав простор искористити у циљу учења и истраживања деце,
- у простору где се одвија васпитно-образовни рад простор организовати у складу са пројектом тј. интересовањем деце,
- применити пројектни приступ у раду васпитача у свим васпитним групама,

- пратити, документовати и вредновати васпитно-образовни процес како би у потпуности, био у функцији подршке дечјем учењу и развијању програма,
- увести, поштовати и мењати правила групе/објекта,
- обезбедити намештај у оним радним собама где је то неопходно,
- развијати партнерски однос између деце и васпитача приликом доношења одлука,
- наставити осамостаљивање деце у свим видовима за време боравка у вртићу.

ЗАДАЦИ	АКТИВНОСТИ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
Развијати теме/пројекте на нивоу група у складу са принципима развоја реалног програма предшколског васпитања и образовања „Године узлета“	-Схватање и разумевање теоријских полазишта и развијање реалног програма - осврт и рефлексива - Кораци у развијању тема/пројеката у складу са новим Основама програма -Документовање развијања пројекта (тематски/пројектни портфолио, пројектни пано) -Анализа примера развијених тема/пројеката у односу на принципе развијања реалног програма -Одабир примера пројеката који одсликавају подршку	Стручни сарадници (педагог, дефектолог, педагог за физичко), Самостални педагошки саветник, Педагошки саветник, Васпитачи васпитних група, Медицинске сестре - васпитачи	Током радне године од септембра 2022.г. до августа 2027.г
Унапређивање процеса праћења и документовања дечијег учења и развоја путем портфолиа дечијој добробити за	-Хоризонтална размена –по Моделу заједнице професионалног учења -Анализа и заједничко разумевање сврхе документовања у развијању реалног	Директор, Стручни сарадници (педагог, дефектолог, педагог за физичко), Самостални педагошки саветник, Педагошки саветник, Васпитачи васпитних	Током радне године од септембра 2022.г. до августа 2027.г

представљање породицама	програма -Састанци тимова васпитача: израда портфолиа (приче за учење, технике консултовања деце..)	група, Медицинске сестре - васпитачи	
Припрема и реализација стручних састанака у вртићима на тему „Заједнички простори вртића-место учења“, креирање инспиративног простора и развијање тема/пројеката заснованих на принципима реалног програма	Информисање родитеља путем родитељских састанака и паноа о значају портфолиа -Омогућити родитељима да се на различите начине информишу о садржају дечијих портфолиа -Реализација састанака у вртићима на тему подстицајне средине за учење -Креирати просторе радних соба, тераса, атријума и дворишта који подстичу игру и истраживање деце -У сарадњи са породицом и локалном заједницом прикупљање	Директор, Стручни сарадници (педагог, дефектолог, педагог за физичко), Самостални педагошки саветник, Педагошки саветник, Васпитачи васпитних група, Медицинске сестре - васпитачи	Током радне године од септембра 2022.г. до августа 2027.г
Осмишљавање и обогаћивање физичке средине на основу консултовања деце и породице различитих материјала и предмета (природни, полуструктурирани, неструктурирани, реални предмети)	Непосредан увид у просторе радних соба и заједничких простора и заједнички рад на осмишљавању истих -Хоризонтална размена по Моделу заједнице професионалног учења -Сагледавање перспективе деце о	Директор, Стручни сарадници (педагог, дефектолог, педагог за физичко), Самостални педагошки саветник, Педагошки саветник, Васпитачи васпитних група, Медицинске сестре - васпитачи	Током радне године од септембра 2022.г. до августа 2027.г

	структурирању средине за учење		
Грађење социјалних односа који подстичу игру и интегрисано учење деце	<p>-Примена техника консултовања у сагледавању дечје перспективе о простору</p> <p>-Како је дечја перспектива видљива у простору - анализа - Разматрање закључака Тима за обезбеђивање квалитета рада установе истраживање васпитне праксе</p> <p>-Како деца виде односе у вртићу</p> <p>-Промене у складу са дечијом перспективом, како они виде односе и промене које настају у складу са тим а дефинисане у „Годинама узлета“ анализа</p> <p>-Праћење активности са циљем увида у односе у групи, атмосферу, начин грађења односа између деце, васпитача, како се остварују и примери из праксе који подржавају такве односе</p> <p>-Праћење активности са циљем увида у односе у групи, атмосферу, начин</p>	<p>Директор, Стручни сарадници (педагог, дефектолог, педагог за физичко), Самостални педагошки саветник, Педагошки саветник, Васпитачи васпитних група, Медицинске сестре - васпитачи</p>	Током радне године од септембра 2022.г. до августа 2027.г

	<p>грађења односа између деце и васпитача</p> <p>-Разумевање димензија квалитета односа којима се подржава добробит детета- зашто су важне, како се остварују и примери из праксе који подржавају такве односе</p> <p>-Формирање и мењање групних ритуала, обичаја, ритма дана</p>		
<p>Користити ресурсе породице и локалне заједнице као места за учење и истраживање и заједничке активности деце и одраслих</p>	<p>-Укључити породицу у планирање и реализацију различитих активности у вртићу</p> <p>-Користити локалне привредне и услужне организације као места реализације програмских активности (школе, занатске радње, галерије, државне институције, манастири, историјске знаменитости..)</p> <p>-Организовати манифестације у којима су укључени родитељи и локална заједница</p>	<p>Директор, Стручни сарадници (педагог, дефектолог, педагог за физичко), Самостални педагошки саветник, Педагошки саветник, Васпитачи васпитних група, Медицинске сестре - васпитачи</p>	<p>Током радне године од септембра 2022.г. до августа 2027.г</p>

ОБЛАСТ КВАЛИТЕТА: ПОДРШКА ДЕЦИ И ПОРОДИЦИ

Стандард за област квалитета подршка деци и породици:

Установа је сигурна и безбедна средина

У установи се уважава различитост, поштују права и потребе деце и породице

Установа сарађује са породицом и локалном заједницом

РАЗВОЈНИ ЦИЉЕВИ за повећање области квалитета подршка деци и породици:

- обезбедити, развијати и подстицати континуирану подршку деци и породици
- допуњавати едукацију родитеља на тему заштите деце од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања
- информисати родитеље континуирано о свим мерама које се предузимају за повећање безбедности и сигурности деце.
- укључити родитеље у превентивне активности (акције, радионице, играонице).
- организовати раније упознавање новоуписане деце и породице како би се на време уочила и планирала евентуална потреба за додатном подршком.
- омогућити услове за квалитетну подршку свој деци унутар васпитних група, у складу са специфичностима детета и породице.
- проширити сарадњу са локалном заједницом у утврђивању потреба деце и породица за различитим програмима и облицима рада - споразуми о сарадњи (координатор за Роме при општини, Црвени крст, удружења из невладиног сектора...)
- испитивања потреба, могућности и интересовања породице спроводити плански, систематски и на више начина (тимови у којима учествују родитељи, савет родитеља, радне групе формиране за одређену активност и са дефинисаним циљем...).
- неговати и развијати дигиталну сарадњу са родитељима;
- учествовање на различитим манифестацијама у локалној заједници спроводити тек након процене да ли је то учешће у најбољем интересу деце – именовати групу/тим за ове процене.

ЗАДАЦИ	АКТИВНОСТИ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈА
Грађење културе заједништва међу свим запосленима и оснаживање мед.сестара и васпитача за примену Основа програма предшколског васпитања и образовања „Године узлета“	-Стручна размена на основу рефлексije и узајамних увида у васпитну праксу - Хоризонталне размене у циљу ширења примене Основа програма предшколског васпитања и образовања „Године узлета“ -Планирање и реализација професионалних сусрета у вртићу -Модел заједнице професионалног учењ -Заједничко	Директор, Стручни сарадници (педагог, дефектолог, педагог за физичко), Самостални педагошки саветник, Педагошки саветник, Васпитачи васпитних група, Медицинске сестре - васпитачи	Током радне године од септембра 2022.г. до августа 2027.г

	<p>планирање и разрађивање промена у пракси након професионалних сусрета -Континуирано спровођење активности самовредновања у функцији истраживања рефлексивне праксе – преиспитивање компетенција васпитача и стручних сарадника</p>		
<p>Ангажовање на промоцији вртића у складу са принципима професије како би допринели њеној видљивости у заједници</p>	<p>-Иницирање и организовање заједничких активности локалне заједнице и вртића у циљу заступања и промовисања права детета -Наставити са континуираним представљањем примера добре праксе Установе -Сарадња са основним школама на нивоу вртића/групе у циљу остваривања дечијих искустава</p>	<p>Директор, Стручни сарадници (педагог, дефектолог, педагог за физичко), Самостални педагошки саветник, Педагошки саветник, Васпитачи васпитних група, Медицинске сестре - васпитачи</p>	<p>Током радне године од септембра 2022.г. до августа 2027.г</p>
<p>Ангажовање на промоцији вртића у складу да је Установа сигурна и безбедна средина</p>	<p>-Родитељи су правовремено информисани о питањима која се односе на заштиту права деце - Повећање броја превентивних активности којима је циљ подстицање недискриминације, толеранције, поштовања различитости</p>	<p>Директор, Стручни сарадници (педагог, дефектолог, педагог за физичко), Самостални педагошки саветник, Педагошки саветник, Васпитачи</p>	<p>Током радне године од септембра 2022.г. до августа 2027.г</p>

	<p>(акције, радионице, играонице), које се реализују ван установе, у простору локалне заједнице.</p> <p>- Дефинисање тачне процедуре за запослене о начину пријаве небезбедног простора и именовање одговорне особе/особа за осигурање безбедности.</p> <p>-Планирање термина Конкурса за упис у предшколску установу током пролећа, како би се већ у мају знало које дете долази у коју групу од септембра и тако имали више времена за реализацију транзиције из породице у вртић.</p>	<p>васпитних група, Медицинске сестре – васпитачи, Тим за заштиту деце од дискриминације, злостављања, занемаривања и насиља</p>	
--	--	--	--

ОБЛАСТ КВАЛИТЕТА: ПРОФЕСИОНАЛНА ЗАЈЕДНИЦА УЧЕЊА

Стандарди за област квалитета професионална заједница учења:

Установа подстиче професионалну комуникацију

У установи се негује клима поверења и заједништва

У установи се развија култура самовредновања.

Установа је место континуираних промена, учења и развоја.

Установа заступа професионално јавно деловање и активизам у заједници.

РАЗВОЈНИ ЦИЉЕВИ за повећање области квалитета подршка деци и породици:

- континуирано стручно усавршавање, учење и развој критеријуми успеха инструменти,
- промовисање вртића у окружењу критеријуми успеха инструменти,
- континуирано јачати компетенције запослених за примену дигиталних технологија,
- Подстицати разумевање запослених о важности преиспитивања својих компетенција у односу на улоге и одговорности професије и мотивисати их на примену одговарајућих начина праћења и вредновања кроз заједничка истраживања и процес рефлексije који доприносе бољем критичком сагледавању, разумевању и развијању праксе;

ЗАДАЦИ	АКТИВНОСТИ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈА
<p>Грађење културе заједништва међу свим запосленима и оснаживање мед.сестара и васпитача за примену Основа програма предшколског васпитања и образовања „Године узлета“</p>	<p>-Стручна размена на основу рефлексије и узајамних увида у васпитну праксу -Хоризонталне размене у циљу ширења примене Основа програма предшколског васпитања и образовања „Године узлета“ -Заједничко планирање и разрађивање промена у пракси након професионалних сусрета -Континуирано спровођење активности самовредновања у функцији истраживања рефлексивне праксе – преиспитивање компетенција васпитача и стручних сарадника</p>	<p>Директор, Стручни сарадници (педагог, дефектолог, педагог за физичко), Самостални педагошки саветник, Педагошки саветник, Васпитачи васпитних група, Медицинске сестре – васпитачи</p>	<p>Током радне године од септембра 2022.г. до августа 2027.г</p>
<p>Ангажовање на промоцији вртића у складу са принципима професије како би допринели њеној видљивости у заједници</p>	<p>-Иницирање и организовање заједничких активности локалне заједнице и вртића у циљу заступања и промовисања права детета -Наставити са континуираним представљањем примера добре праксе Установе -Сарадња са основним школама</p>	<p>Директор, Стручни сарадници (педагог, дефектолог, педагог за физичко), Самостални педагошки саветник, Педагошки саветник, Васпитачи</p>	<p>Током радне године од септембра 2022.г. до августа 2027.г</p>

	на нивоу вртића/групе у циљу остваривања дечијих искустава	васпитних група, Медицинске сестре – васпитачи	
Састанци, дискусије, стручне размене у циљу заједничког преиспитивања васпитне праксе (двонедељни састанци)	- У континуитету се организују активности из плана хоризонталне размене у циљу ширења примене Основа програма -Постоји стално преиспитивање компетенција васпитача и стручних сарадника и осмишљавање планова стручног усавршавања -Записници радних састанака -Радне књиге васпитача -Годишњи извештаји -Увид у радне књиге васпитача -Анкета за васпитаче- испитивање потреба за професионалним усавршавањем у односу на компетенције - База података акредитованих сати -Годишњи план стручног усавршавања	Директор, Стручни сарадници (педагог, дефектолог, педагог за физичко), Самостални педагошки саветник, Педагошки саветник, Васпитачи васпитних група, Медицинске сестре – васпитачи	Током радне године од септембра 2022.г. до августа 2027.г
Постоји сајт Установе који се редовно ажурира и на којем је представљен реални програм вртића	Континуирано се реализује прослављање пројеката коришћењем ресурса локалне заједнице -Увид у сајт установе -Увид у педагошку документацију	Директор, Стручни сарадници (педагог, дефектолог, педагог за физичко), Самостални педагошки саветник, Педагошки	Током радне године од септембра 2022.г. до августа 2027.г

	-Радне књиге васпитача	саветник, Васпитачи васпитних група, Медицинске сестре – васпитачи	
--	---------------------------	--	--

ОБЛАСТ КВАЛИТЕТА: УПРАВЉАЊЕ И ОРГАНИЗАЦИЈА

Стандарди за област квалитета управљање и организација:

Планирање рада установе је у функцији њеног развоја.

Организација рада установе је ефикасна и делотворна.

Руковођење директора је у функцији унапређивања рада установе.

Лидерско деловање директора омогућава развој установе.

РАЗВОЈНИ ЦИЉЕВИ за повећање области квалитета управљање и организација:

- Дефинисана организациона структура са процедурама и носиоцима одговорности
- Дobar финансијски план за доделу средстава код оснивача
- Унапредити материјално-техничке ресурсе у свим објектима који се корист у васпитно-образовном раду
- Пронаћи донаторе, јављати се на конкурсе преко којих би дошли до материјалних средстава како би се на тај начин унапредио рад установе (како васпитно-образовни део тако и за већу безбедност објеката)
- Унапредити квалитет организације рада равномерном поделом задужења у установи и обогаћивањем ресурса установе

ЗАДАЦИ	АКТИВНОСТИ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈА
Укључити запослене у израду докумената установе	- Омогућити запосленима да дају предлоге - Омогућити представницима запослених да учествују у изради - Уважити мишљења запослених приликом израде	Директор, руководиоци Активна тимови за израду	Током године и крајем сваке радне године Јун-август сваке године
Укључити родитеље у израду докумената	- Омогућити родитељима да дају предлоге - Омогућити представницима	Директор, председник Савета Тимови за израду,	Крајем радне године

	<p>родитеља да учествују у изради</p> <ul style="list-style-type: none"> - Уважити мишљења родитеља приликом израде 		
<p>Уважити специфичности локалне средине приликом израде докумената</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Анализа специфичности локалне средине и начина коришћења њених ресурса у раду - Давање предлога за планирање теме/пројекта коришћењем ресурса локалне средине 	<p>Активи васпитача и мед.сестара васпитача</p>	<p>Крајем радне године</p>
<p>Информисати све релевантне актере о документима установе</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Омогућити запосленима, родитељима и УО да се упознају са документима пре усвајања - Омогућити дискусију о документима запосленима, родитељима и УО пре усвајања Омогућити доступност докумената запосленима, родитељима и УО након усвајања 	<p>Директор</p>	<p>Јул – август сваке године Август сваке године Током године након усвајања</p>
<p>Дефинисати активности, носиоце и динамику у оквиру докумената</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Информисање свих чланова тима о изради документа - анализа извештаја о реализацији активности - Израда акционог плана са свим елементима 	<p>Стручни сарадници Координатори тимова, актива Тим за израду документа</p>	<p>Крајем радне године</p>
<p>Уважити резултате процеса самовредновања, спољашњег вредновања, пројеката</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Организовати заједничке састанке са тимом за самовредновање - Анализирати извештај о 	<p>Актив за развојно планирање и тим за самовредновање рада Актив за развојно планирање Актив за развојно</p>	<p>Крајем радне године Након спољашњег вредновања</p>

приликом израде Развојног плана	спољашњем вредновању и планирати активности на основу њега - Анализирати пројекте реализоване у установи и планирати активности на основу њих	планирање	
Побољшати опремљеност свих група дидактичким средствима у оквиру финансијских могућности	- Дефинисање потреба - Процес набавке - Расподела набављених дидактичких средстава	Директор, Активи	Током радне године
Повећати мотивацију запослених за давање предлога и ниво учешћа у процесу доношења одлука	- Редовно извештавање запослених о свим важним питањима из живота и рада установе у оквиру Актива и ВОВ-а - Аргументовано дискутовати о значајним питањима и предлозима запослених у оквиру стручних органа установе	Директор сви чланови васпитно образовног већа	Током радне године континуирано

ПРЕДШКОЛСКА УСТАНОВА "ВЕСЕЛО ДЕТИЊСТВО"
РАШКА

ул. Милуна Ивановића 66 ПИБ: 101272420
36350 Рашка Матични број: 07233841
Телефон/факс: 036/736-120 Шифра делатности: 8510
mail: puveselodetinjstvo.direktor@gmail.com Жиро рачун: 840-137661-74

На основу члана 119. став 1. тачка 2. Закона о основама система васпитања и образовања („Сл. гласник РС“, бр. 88/17,27/18,10/19,6/20 и 129/21) и члана 29.Статута Предшколске установе "Весело детињство" Рашка, бр. 1096 од 27.06.2022.г., Управни одбор, на својој седници одржаној дана 12.09.2022.године, једногласно је усвојио Развојни план за период 2022-2027.г. који је разматран и усвојен на седници Васпитно-образовног већа, дана 29.08.2022.године.

Директор

Председник Управног одбора
